

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри  
д.е.н., проф. Лоханова Н. О.

(підпис)

“    ”    \_\_\_\_\_ 201\_\_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
**на здобуття освітнього ступеня магістра**  
**зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**  
(шифр та найменування спеціальності)  
за магістерською програмою професійного спрямування  
**«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»**  
(назва магістерської програми)

на тему: «Теоретико-методичні засади обліку, аналізу та аудиту  
розрахунків із дебіторами та кредиторами  
(на прикладі ТОВ «Центр керування проектами»)»

(назва теми)

**Виконавець:**

студентка обліково-економічного факультету

Іванова Анна Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

**Науковий керівник:**

К.е.н. доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

## ЗМІСТ

|                                                                                                                                                                              |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП .....</b>                                                                                                                                                           | <b>3</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ<br/>ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....</b>                                                              | <b>7</b>  |
| 1.1. Визначення, класифікація та оцінка дебіторської та<br>кредиторської заборгованості .....                                                                                | 7         |
| 1.2. Синтетичний та аналітичний облік дебіторської та<br>кредиторської заборгованості.....                                                                                   | 18        |
| 1.3. Документальне забезпечення обліку.....                                                                                                                                  | 27        |
| <b>РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА<br/>КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ПРИКЛАДІ<br/>ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЦЕНТР КЕРУВАННЯ ПРОЕКТАМИ»..</b>                          | <b>35</b> |
| 2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Центр<br>керування проектами».....                                                                                | 35        |
| 2.2. Особливості і порядок обліку дебіторської та кредиторської<br>заборгованості на підприємстві ТОВ «Центр керування<br>проектами».....                                    | 41        |
| 2.3. Проблеми обліку дебіторської та кредиторської заборгованості<br>та напрями їх вирішення на підприємстві ТОВ «Центр<br>керування проектами».....                         | 46        |
| <b>РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ АУДИТУ ТА<br/>АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ<br/>ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЦЕНТР<br/>КЕРУВАННЯ ПРОЕКТАМИ».....</b> | <b>52</b> |
| 3.1. Особливості аналізу дебіторської та кредиторської<br>заборгованості .....                                                                                               | 52        |
| 3.2. Оцінка системи внутрішнього аудиту дебіторської та<br>кредиторської заборгованості підприємства .....                                                                   | 58        |
| 3.2. Економіко-математичне моделювання процесу управління<br>заборгованістю на підприємстві .....                                                                            | 65        |
| <b>ВИСНОВКИ .....</b>                                                                                                                                                        | <b>79</b> |
| <b>Список використаних джерел .....</b>                                                                                                                                      | <b>82</b> |
| <b>Додатки .....</b>                                                                                                                                                         | <b>89</b> |

## ВСТУП

*Актуальність теми.* В сучасній економічній ситуації стан суб'єктів господарювання можна визначити, як кризовий. Під час господарської діяльності підприємства постійно вступають у взаємовідносини між собою, шляхом укладання договорів.

Основною проблемою в економіці України, в сучасних умовах можна вважати кризу не платежів, яка гальмує розвиток внутрішніх ринків країни, внаслідок недоотримання грошових коштів, які підприємства могли вкладати у свій подальший розвиток.

Платоспроможність підприємства вимірюється в відносному покритті зобов'язань за рахунок активної частини балансу. До активної частини балансу відносяться дебіторська заборгованість та грошові кошти. Відповідно при недоотриманні коштів від покупців, платоспроможність підприємства знижується. Тому для того, щоб своєчасно уникнути неплатоспроможності, управлінський персонал, повинен постійно контролювати стан дебіторської заборгованості, відповідно до класифікації.

Проблема обліку кредиторської заборгованості витікає з неплатоспроможності підприємства. Внаслідок неможливості своєчасного розрахунку за зобов'язаннями, у підприємства виникає необхідність у взятті грошових коштів у кредит, в такій ситуації кредиторська заборгованість впливає на фінансовий результат підприємства.

Облікова політика підприємства, повинна ефективно організовувати облік розрахункових операцій. Оптимізація розрахунків з контрагентами, повинна не допускати сповільнення кругообігу оборотного капіталу, через перерозподіл в такому випадку оборотних коштів.

Тему роботи можна вважати актуальною, виходячи з того, що дебіторська заборгованість, являється основним джерелом отримання грошових коштів підприємством, а кредиторська заборгованість – борговими зобов'язаннями організації. Поняття дебіторської та кредиторської заборгованості, пов'язані

між собою, через те що від платоспроможності організації залежить її фінансовий стан.

Для раціонального використання фінансових ресурсів, підприємство повинно достовірно відображати облік, аналіз та аудит дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Загальні питання обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованостей висвітлювались у працях відомих вчених, а саме: Бутинець Ф.Ф., Попов А.З., Кушина О.Ю., Кірейцев Г.Г., Дем'яненко М.Я., Петрук О.М., Шевчук В.О., Губачова О.М., Горецька Л. Л., Борисов А.Б., Партин Г.О. та Загородній А.Г та інші.

Бутинець Ф.Ф. повизначає поняття дебіторської заборгованості, як суму заборгованостей підприємств на певну дату [3].

Попов А. З. називає дебіторську заборгованість «боргом на користь підприємства» та «частиною господарських засобів підприємства, що вибула зі складу даного підприємства і знаходяться у фактичному розпорядженні іншого підприємства і, виконують там роль капіталу»[3].

Кірейцев Г. Г. вважає, що дебіторська заборгованість – це боргові вимоги щодо оплати. Боргові вимоги є еквівалентом боргу тієї особи, на яку покладається виконання обов'язку; як і борги, боргові вимоги розглядаються з точки зору строку їх виконання [3].

Губачова О.М. визначає дебіторську заборгованість, як фінансовий актив, що є контрактним правом однієї сторони отримати гроші й узгоджується з відповідним зобов'язанням сплати іншої сторони[3].

Дослідження трактувань різних авторів не дає нам можливості надати однозначне поняття дебіторської заборгованості.

Сутність кредиторської заборгованості Бутинець Ф.Ф., Горецька Л. Л. розглядають, як форму розрахунку за товари і послуги, як операції, які отримують під час діяльності підприємства, та які періодично повторюються і використовуються у виробництві (в якості сировини) чи для перепродажу[3].

Борисов А. Б. визначає кредиторську заборгованість як грошові кошти, які тимчасово належать підприємству, та які підлягають поверненню позичальнику[55].

Партин Г. О. та Загородній А.Г. вважають, що кредиторською заборгованістю, являється заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла в результаті здійснених раніше операцій, оцінена в грошових одиницях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк [3].

Дослідивши визначення понять кредиторської заборгованості відповідно до різних авторів, можна зробити висновок, про схожість тлумачень. Дану тему необхідно детальніше розглянути у розрізі оцінки кредиторської заборгованості.

**Мета та завдання дослідження.** Метою даної роботи є дослідження обліку, аудиту та аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей на прикладі підприємства ТОВ «Центр керування проектами».

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити поняття дебіторської та кредиторської заборгованості;
- дослідити класифікацію та способи оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості;
- проаналізувати нормативно-правові акти, які регулюють облік, аналіз та аудит дебіторської та кредиторської заборгованості;
- розглянути документальне оформлення та первинний облік дебіторської та кредиторської заборгованості;
- розглянути особливості організації обліку, аудиту та аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «Центр керування проектами»;
- провести оцінку системи організації внутрішнього контролю за дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві;
- провести аналіз динаміки та зміни в структурі дебіторської та кредиторської заборгованості;

- дослідити методику аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості;

- надати рекомендації щодо удосконалення обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості.

**Об'єкт і предмет дослідження.** Об'єктом дослідження даної роботи являється система обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «Центр керування проектами».

Предметом дослідження являється фінансово-господарська діяльність в частині обліку, аналізу та аудиту розрахунків з дебіторами та кредиторами.

**Методи дослідження.** Для вивчення стану обліку дебіторської та кредиторської заборгованості, був застосований діалектичний підхід. На етапі збору, систематизації, а також обробки інформації був використаний метод індукції, в процесі теоретичного осмислення - метод дедукції, а для поєднання різноманітних складових економічних явищ в єдиний процес – аналіз та синтез. Також було використано специфічні методичні прийоми аудиту: документальний, розрахунково-аналітичний, а також нормативно-правова та арифметична перевірка.

**Інформаційна база.** В процесі написання роботи були використанні нормативно-правові документи, законодавчі акти, навчально-методична література, публікації спеціалістів в наукових періодичних виданнях з питань обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості.

Під час виконання роботи були зроблені та опубліковані дослідження на теми: «Особливості ідентифікації кризи ліквідності на підприємстві» та «Проблематика розрахунку сумнівних боргів», під час дослідження були виявлені основні показники, які впливають на ліквідність підприємства та вибір методики розрахунку сумнівних боргів.

Практична робота виконувалась за допомогою внутрішніх нормативних документів, облікових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової, податкової звітності та інших документів ТОВ «Центр керування проектами».

## ВИСНОВКИ

Дослідження підприємства ТОВ «Центр керування проектами» надало нам змогу виявити особливості обліку операцій за розрахунками з дебіторами та кредиторами, які ведуться на підприємстві.

Відповідно до характеристики підприємство ТОВ «Центр керування проектами», займається наданням бухгалтерських послуг, має у своєму розпорядженні 12 робітників та є платником єдиного податку третьої групи. Далі ми прорідили аналіз основних статей балансу підприємства. Відповідно до агрегованого порівняння балансу підприємства, можна побачити деякі зміни в структурі активів та пасивів. А саме дебіторська заборгованість і в абсолютному значенні, і в відносному збільшилась на 23,55% у структурі активів. Також за рахунок нарощення доходу, збільшився власний капітал на 72 тис. грн., позиковий капітал також збільшився на 22 тис. грн., за рахунок збільшення інших поточних зобов'язань. Такі зміни свідчать про розширення ринку збуту підприємства, недоотримання грошових коштів від клієнтів та збільшення суми виданих авансів за якими не надалися товари чи послуги.

Під час перебування на підприємстві було виявлено, що підприємство веде автоматизований облік із застосуванням комп'ютерної програми «1С:Бухгалтерія 8.3.». Застосування автоматизованого обліку дозволяє спростити систему обліку, програмне забезпечення надає операційний збір та обробку бухгалтерської інформації.

Під час дослідження підприємства ТОВ «Центр керування проектами», було виявлено, що синтетичний та аналітичний облік на підприємстві ведеться відповідно до вимог національних стандартів та інструкції плану рахунків, але не створюється резерв сумнівних боргів. Під час опрацювання двох методів нарахування резерву сумнівних боргів, було виявлено, що для підприємства більше підійде метод абсолютної суми сумнівної заборгованості.

Дослідження стану дебіторської та кредиторської заборгованості, продовжилося на основі проведення аналізу оборотності. Таким чином

з'ясувалось, що сповільнення оборотності дебіторської заборгованості відбулось за рахунок пропорційної зміни показників доходу та заборгованості, а прискорення оборотності кредиторської заборгованості, відбулось завдяки тому, що темпи росту чистого доходу були вищими, ніж темпи росту величин кредиторської заборгованості на підприємстві.

Тривалість обороту дебіторської заборгованості в 2017 році склала 2518 днів, а тривалість обороту кредиторської заборгованості склало 5054 дні, обидва показники вказують на нестійку платоспроможність підприємства.

Під час аналізу платоспроможності підприємства було виявлено, що грошові кошти у 2017 році, можуть покрити заборгованість з поточних зобов'язань на 1%, це негативна тенденція, підприємству необхідно нарощувати грошові кошти на рахунках, щоб їх показник складав принаймні рекомендоване значення 0,2 або 20%. Також для зменшення показника кредиторської заборгованості необхідно підвищити платіжну дисципліну на підприємстві.

В 2017 році за рахунок дебіторської заборгованості можливо було погасити поточні зобов'язання 2 рази, що показує недоотримання грошових коштів від покупців.

Таким чином підприємство можна визнати платоспроможним, та треба зазначити, що йому не вистачає грошових коштів для розрахунку по зобов'язанням. Можна рекомендувати підприємству ТОВ «Центр керування проектами» зменшити дебіторську заборгованість, шляхом отримання коштів від покупців.

Аналіз фінансової стійкості підприємства, показав, що на кінець 2017 року досліджуване підприємство стало більш фінансово стійким, що підтверджується позитивною динамікою коефіцієнтів автономності та маневреності власного капіталу, та до рекомендованих значень показники не дотягують.

Таким чином на кінець звітного періоду підприємство знаходиться в стані фінансової стійкості, відповідно до розглянутих коефіцієнтів. Але

управлінському персоналу можна порекомендувати збільшити мобільність капіталу та автономію, для покращення діяльності підприємства. Тому для оптимізації обсягів дебіторської і кредиторської заборгованості та покращення їх управління рекомендується:

- посилити контроль за своєчасністю сплати дебіторської заборгованості контрагентам підприємства;
- збільшити залишок коштів на поточному рахунку з метою акумулювання достатньої величини грошових коштів для погашення заборгованості перед постачальниками;
- пошук постачальників з оптимальною ціною закупки;
- зробити обов'язковими звірки з клієнтами раз в місяць, для постійного контролю залишків заборгованості.

Оцінюючи систему внутрішнього аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «Центр керування проектами», було досліджено всі аудиторські процедури, які необхідно провести під час перевірки. Загалом внутрішня аудиторська перевірка дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства на підприємстві включає декілька етапів. Можна зазначити, що обов'язковими етапами аудиту заборгованостей є перевірка договорів, первинних документів, реєстрів обліку, звітності та проведення інвентаризації заборгованості. Саме за таким сценарієм проводиться аудит що дебіторської, що кредиторської заборгованості.

Економічне моделювання надало нам можливість створити модель за якою дохід залежить від дебіторської заборгованості та отримати залежність в 98,2% цих показників. Загалом моделювання дає нам змогу побудувати прогнозний інтервал до якого будуть належити показники.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навчальний посібник - 2-ге видання, перероблено та доповнено - К.: ЦУЛ, 2010.- С. 392.
2. Багатко Н. Продаж дебіторської заборгованості: визначення, оцінка, облік / Н. Багатко // Бухгалтерія. Право. Податки.– 2004. – №22. – С. 57–63.
3. Бардюкова А.О. Еволюція поняття «Дебіторка заборгованість» / Бардюкова А.О. , Проскуріна Н.М/ : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.rusnauka.com/11\\_NPE\\_2013/Economics/7\\_132851.doc.htm](http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/7_132851.doc.htm)
4. Бескоста Г.М. Розробка концептуальних основ забезпечення контролю якості аудиту дебіторської заборгованості / Г.М. Бескоста // Ефективна економіка. - 2013 - № 9. - с. 36-40.
5. Беспалов В.М., Вакула А.Ю., Гострик О.М., Діордіца С.Г., Таракановський С.Н., Тихонович Є.В. Інформатика для економістів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. - К.: ЦУЛ. -2003.-788 с.
6. Бланк И.А.: словник-довідник фінансового менеджера / И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 1998. - С. 478-480.
7. Борисов А.Б. Великий економічний словник / А.Б. Борисов. - М.: Кн. мир, 1999. – С. 892-895.
8. Боровик О. А. Прогнозування регіональної структури дебіторської та кредиторської заборгованості за системним підходом / О. А. Боровик // Формування ринкових відносин в Україні. - 2007. - № 3 (70) - С. 133-138.
9. Бугай В. Управління дебіторською заборгованістю підприємства / В. Бугай, Н. Головка // Держава і регіони. – 2007. – № 1. – С. 60–63.
10. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник [для студ. спец. «Облік і аудит» ВНЗ]/Ф.Ф. Бутинець. - Житомир: ПП «Рута», 2009. - 912 с.

11. Василюк М.М. Механізм управління дебіторською заборгованістю в сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)

12. Власова І.О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами: дис.. канд..екон.наук: 08.06.04 «бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / І.О. Власова. - Д., 2004. - с.87.

13. Волянчук І. А. Облікові та податкові аспекти аудиту безнадійної дебіторської та кредиторської заборгованості // Аудитор України – 2013. - №8. - С.27-35.

14. Глінкіна Д. В. Регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю / Д. В. Глінкіна // Вісник Східноєвропейського університету економіки та менеджменту. -2007. -№ 1 -2. -С. 80-87.

15. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. - К.: Лібра, 2004. - С. 878-880.

16. Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2012. № 1(59). С. 48–51.

17. Гострик О. М. Прогнозування фінансової стійкості підприємства з використанням трендового та кореляційно-регресійного аналізу / О. М. Гострик, Л. О. Бойко, Ю. О. Борох, В. О. Владиченко // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2010. – Вип. 38. - С. 238-242. –\www/ URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/840>

18. Гострик О. М. Управлінські інформаційні системи: навчальний посібник / О. М. Гострик, В. В. Соловьева. – Кривий Ріг : Виготовлювач: Типографія «Айс Принт», 2018. – 173 с.–\www/ URL:<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7210>

19. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах: Підручник /О. М. Губачова, С. І. Мельник – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.

20. Гуня В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств / В. О. Гуня // Економічний простір. - 2008. - № 19. - С. 124 -131.

21. Дячук О.В. Місце кредиторської заборгованості в системі управління підприємством / О. В. Дячук, В. В. Новодворська // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(3). - С. 243-251. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof\\_2013\\_10\(3\)\\_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2013_10(3)_42)

22. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» затверджений наказом Верховної Ради України №996-XIV від 16.07.1999 (із змінами та доповненнями). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

23. Знамеровська Т. М. Теоретичні та облікові аспекти дебіторської заборгованості / Т. М. Знамеровська // Аграрний вісник Причорномор'я. – Серія: Економічні науки.- 2009. -№ 49. - С. 61-65.

24. Іванова А. І. Особливості ідентифікації кризи ліквідності на підприємстві / Коляда А.Л., Іванова А. І. // II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Соціально-економічні проблеми сучасності» / - 2018. С.44-48.

25. Іванова А. І. Проблематика розрахунку резерву сумнівних боргів / Доценко О. В., Іванова А. І. // Сучасні проблеми розвитку економіки України / - 2018. С.39.

26. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; Інструкція від 30.11.1999 № 291. (остання редакція від 18.03.2014). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

27. Карчова Н. В. Аналіз дебіторської заборгованості як інструмент підвищення ефективності аудиту / Н. В. Карчова // Управління розвитком. – 2011. – №9 (99). – С. 52–53.

28. Кияшко О. М. Необхідність облікового забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства./Кияшко О. М.//Актуальні проблеми економіки. – 2009. - № 3. – С. 190 – 196.

29. Коблянська О.І. Фінансовий облік: Навч. посіб. - к.: Знання. 2004. - 473с.

30. Кручак, Л. В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання [Текст] / Людмила Володимирівна Кручак // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016 – Том 25 – № 2 – С. 93-98. – ISSN 1993-0259.

31. Кушина О. Резерв сумнівних боргів: суто бухгалтерський інструмент / О. Кушина // Збірник систематизованого законодавства. – 2010. - № 9. – С. 155-159.

32. Лищенко О. Г. Управління дебіторською заборгованістю підприємства / О. Г. Лищенко // Економічні науки. – 2010. – №6. – С. 204–209.

33. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством/О.Г. Лищенко, Г.М. Бескота// Держава і регіони: журнал. - Запоріжжя: Гуманіст. Ун-т «Запоріз. ін-т держ. та муніцип. упр.», 2009. - № 1. - С. 114-117.

34. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/MU12020.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU12020.html)

35. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [Електронний ресурс].– Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929\\_051](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051)

36. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс].– Режим доступу: [https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2039\\_ukr\\_2016.pdf](https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2039_ukr_2016.pdf)

37. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та тлумачення станом на 12 березня 2013 р. - Ч.1. - К., 2013. - 1272 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929\\_010](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010)

38. Москалюк Г.О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: снуючі проблеми та шляхи їх вирішення / Г. О. Москалюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» №721(2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу [http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2012\\_721/32.pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2012_721/32.pdf)

39. Нашкерська Г. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи і послуги / Г. Нашкерська // Бухгалтерський облік і аудит. - 2009. - № 11. - 135-140

40. Некрасенко Л. А. Шляхи оптимізації дебіторської заборгованості підприємств / Л. А. Некрасенко // Економічний простір. – 2008.- № 12/2.- С. 27-34.

41. Новікова Н. М. Структурно-логічна модель управління дебіторською заборгованістю підприємства // Актуальні проблеми економіки. -2005. -№ 1. - С. 75-82

42. Олійник О. С. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація / О. С. Олійник // Фінанси України. – 2011. – №12 (1). – С. 56–60.

43. Островський П. І. Моделювання економічних процесів: навчальний посібник / П. І. Островський, О. М. Гострик, Т. П. Добрунік, О. В. Радова. – Одеса: ОНЕУ, 2012. - 132 с. – \www/ URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2645>

44. Панченко Я. Звіряючі платежі. Ревізія розрахунків з постачальниками і підрядчиками // Управлінський облік і бюджетування. - 2011. - № 6 - С.32-37.

45. Партин Г.О. Управлінський облік: [Навч. посіб. – 2-ге вид. випр. і доп.] /Г.О. Партин, А.Г. Загородній. – К.: Знання, 2007 –303 с.

46. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник/ За ред. А.М. Поддєрьогіна: - К.: КНЕУ, 2001. – С. 366-368.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" затверджений наказом Міністерства фінансів України №237 від 08.10.1999 (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затверджений наказом Міністерства фінансів України №237 від 08.10.1999 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» затверджений наказом Міністерства фінансів України № 559 від 09.08.2013 (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

50. Сіренко Н.М. Вдосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства /Н.М. Сіренко, О.В. Смирнова // Агросвіт. – 2011. –№ 22. – С. 44–46.

51. Статівка М.Г. Особливості визнання та оцінки дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах відповідно до вимог мсфз / М.Г. Статівка // Управління розвитком збірник наукових робіт. - 2012. - № 3(124). - с. 117-120.

52. Ткаченко Н. М. Бухгалтерский финансовый учет на предприятиях Украины: [Учебник для студ. высш. учеб. завед. экон. спец.] / Н. М. Ткаченко— К.: А.С.К., 2005. – 864 с.

53. Утенкова К. О. Аудит: Навчальний посібник./ К.О. Утенкова - К.: Алерта, 2011. - 408 с.

54. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.] / Г.Г. Кірейцев, М.М. Александрова, С.В. Бардаш [та ін.] ; за заг. ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с.

55. Хома І. Б. Фінансовий аналіз: навч. посібн. / І. Б. Хома, Н. І. Андрушко, К. М. Слюсарчик. – Львів: Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2009. – С. 342-344.

56. Хохлов М.П. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства / Хохлов М.П., Корнієнко О.С. // Економіка та управління підприємством випуск 10 / - 2017 р. с.402-407

57. Ценклер Н. І. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку / Н. І. Ценклер, П. Б. Кватирка // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2010\\_29\\_1/statti/9.htm](http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2010_29_1/statti/9.htm)

58. Чабанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник / Н.В. Чабанова, Ю.А. Василенко. – К.: Академія, 2002. – С. 670-672.

59. Яструбський М. Я. Дебіторська та кредиторська заборгованість / М. Я. Яструбський // Науковий вісник НЛТУ – 2011. – №21.4. – С. 276-281.

## **ДОДАТКИ**